

“

İşveren, İşçinin
maaşını zamanında vermeyi,
sigortasını zamanında ödemeyi,
yemeğini vermeyi
İslamın şartı
gibi zaruri görmelidir.

”

BAŞARININ EN BÜYÜK SIRRI SABIRLI OLMAK, SÖZÜNDE DURMAK VE DOĞRU OLMAK...

www.safranbolutso.org.tr

TÜM TÜRKİYE'DE, ÖZELLİKLE BİZİM BÖLGEMİZDE EN ÇOK MERAK EDİLEN İSİMLERDEN BİRİSİNİZ. SİZİNLE YAPILMIŞ BİR SÖYLEŞİYE RASTLAYAMADIĞIMDAN SOHBE-TİMİZE BAŞLARKEN, BİRAZ GERİYE GİDİP BİZE ÇOCUKLUĞUNUZU ANLATIR MISINIZ? YAPMIŞ OLDU-ĞUNUZ İŞ ÇOCUKLUK HAYALİNİZ MİYDİ?

Çocuğa ilkokulda sorarız, ne olmak istersin diye? Çocuk kimi örnek aldıysa onu olmak ister; kimi polis, kimi öğretmen, kimisiyse doktor... Ben de asker olmak istiyordum. Askeriyeye karşı bir muhabbet besliyordum. Hatta lise son sınıfa kadar asker olmayı düşünüyordum. Liseyi bitirdikten sonra asker olma şansım olmadı. Liseden sonra öğretmenlik okulu fark derslerini

verdim ve öğretmenlik yaptım. Babamda İngiltere'ye çalışmaya gitmişti. Babamın İngiltere'de bulun-ması dolayısıyla kendisine mektup yazdım ve İngiltere'de okumak istediğimi söyledim. O sene hukuk fakültesini kazanmışım ama hukukçu olmak istemiyordum. O günkü aklımla Türkiye'deki hâkimler, avukatlar umduğum ölçüde iş yapmıyorlar gibi gelmişti bana. Fakat bugünkü aklım olsaydı hukukçu olurdum. Hem insanlara hizmet etmek isterdim, hem de Türkiye'nin hukuk konusundaki eksikliğini gidermek için yurt dışından, dünyadan iyi örnekleri alıp inceleyerek bunları ülkemizde uygulamak isterdim. Babam İngiltere'de terzilik yapıyordu. Bende İngiltere'ye gittim ve önce lisan okuluna yazıldım. Lisan okuluna giderken üniversiteye hazırlanma faslı

vardı. Ufak bir tekstil atölyesinde çalışmaya başladım. Hem harçlığımı çıkarıyor hem de iş öğreniyordum. Önce getir götür işlerini yaptım, sonra kesim işini yaptım. Bir zaman çalıştıktan sonra o iş yerinin iyi idare edilmediğinin farkına vardım. İş yerinde çok başıboşluk vardı; kimse işini sahiplenmiyor, herkes işe geç gelip verimsiz çalışıyorlardı. Patronuma bu durumu söyledim. "Patron, siz yanlış yapıyorsunuz, bu verimsiz işçileri çıkaralım. Yerine işini layıkıyla yapan, iş ahlakı olan kişilerle çalışalım." dedim. Fikirlerimi beğenen iş sahibi bana "Sen akıllı adamsın bu işi sana vereyim." dedi. "Ben talebe adamım, nasıl yaparım, olmaz." dedim. Birlikte yürütürüz işi diyerek beni ikna etti. Bir müddet birlikte getirdik; fakat patron çok tembeldi. Erkenden işten çıkar, işe

çok geç gelir, işini takip etmezdi. İngiltere'de maaşlar haftalık olarak yani Cuma günü verildi ama bizim patron işçinin parasını zamanında vermezdi. Bir gün ona şunu dedim "Siz çalıştırdığınız insanın parasını zamanında vermiyorsunuz, bu en kötü şeydir. İşçinin emeğinin hakkını alın teri kurumadan vermek lazım. Cuma günü parasını alamayan işçinin pazartesi günü çalışmaya gelmeye şevki olmaz, çalışırken mutlu olmaz. O işçi parasını zamanında alacak ki işinde çalışırken mutlu olacak, dedim. Bundan sonra

senin dediğin gibi yapalım dedi ama yine yapmadı. Sonra bu vatandaşla yapamayacağımı düşündüm. Yaptıkları benim iş felsefeme çok aykırı, dedim. Fakat babama söylemeye çekindim, bana kızmasından korkuyordum. İşten kaydığımı düşünmesini istemedim. Amcamın oğlu ile durumu paylaştım. İş bırakacağım, iş sahibinin çalışma prensibi bana çok ters dedim. O da bana "Sen bu işleri öğrendin, kendin yap." dedi. Ben de "Ben nasıl yapayım, param yok." dedim. O da "Sen araştır bakalım para bir şekilde bulunur." dedi. Sonra araştırmaya başladım ve "Ben bu işi yapabilecek kabiliyeteyim." dedim. Önce kiralık bir yer araştırdım ve uygun bir bina buldum. Bina sahibi ile kirayı konuşurken benden kirayı üç aylık peşin istedi. Dakika bir gol bir dedim... "Beyefendi, bende üç aylık kirayı verebilecek para yok, yeni bir işe giriyorum. Çalıştıkça veririm, önce para kazanayım ki size vereyim." dedim. O da "Olmaz, üç ay peşin almam lazım İngiltere'de kanun böyle." dedi. Dedim, "Bu kanunu kim yazdı?" "İngiliz kanunu burada böyle." dedi. Ben de "Allah yazmadığına göre bu

kanunu sen de değiştirebilirsin. " Ben böyle söyleyince tebessüm etti. Sonra devam ettim. "Ben hem talebeyim, hem de böyle bir param yok. Üç ay çalışayım para kazanayım üç ay sonra sana paramı vereyim." dedim. "Peki ya vermezsen?" dedi. "Benim makinelerim gelecek, almış olduğum bazı yeni ekipmanlar da var. Üç ay sonra kirayı alamazsan içeriden kapıyı kilitletirim, makineler senin olur." dedim. "Kaldı ki zaten bina senin, üç ay kiraya veremediğini düşün bir şey kaybetmiş olmazsın. Bir deneyeceksin bana da bir şans vereceksin." dedim. Düşünmek için izin istedi. Bir hafta sonra bana bir şans vereceğim, dedi ve benim iş hayatım ufak bir atölyede bu şekilde başlamış oldu.

İŞE BAŞLARKEN BU KADAR BAŞARILI OLABİLECEĞİNİZİ DÜŞÜNÜŞ MÜYDÜNZ?

İşe ilk başladığımda zor zamanlar geçirdim, tekstili bilmiyordum. Babam terziydi ama babamın yanına misafir gibi girip çıkmıştım. Makinelere hiç oturmamıştım. Kesmeyi biliyordum, ütüü biliyordum o kadar. Sıfırdan bir işi yürütmek çok kolay bir şey değil, bir de yurt dışındaysanız haliyle zor zamanlar

geçiriyorsunuz. İş öğrenme dönemi geçirdik. Kolay da öğrendim, işimi takip ettim, hiç boş vermedim, çok çalıştım. Çok çalışmamın karşılığını zamanla büyüyerek aldım. Sonra Türkiye'ye vatani görevimi yapmak için döndüm. Türkiye'de evlendim ve İngiltere'ye geri geldim. Ben Türkiye'deyken atölyem çalışmaya devam etti. Türkiye'den döndükten sonra ise atölyeyi büyüttüm seksen kişi yanımda çalışmaya başladı. Londra'da kendi binamızı satın aldık. 1980'li yılların başlarında rahmetli Özal İngiltere'ye geldi ve Türkiye ile İngiltere'nin arasında ithalat -ihracat yapma

BAŞARI HİKAYESİ

fırsatı doğdu. Merter'de şu anda bulunduğumuz yerin arsasını almıştık. Rahmetli kayınbiraderim Hüseyin Doğan üniversitede okuyordu, o bu binayı yaptırdı. Üretimi Türkiye'de yapıp, ihracat yapmanın daha doğru olacağını düşündük ve 1987 yılında İngiltere'deki atölyemi bırakarak Türkiye'ye döndüm. O sırada yüze yakın insan çalışıyordu yanımda. Makinelerimi Türkiye'ye getirdim fakat kardeşlerim İngiltere'de o işi yapmaya devam ettiler. **TÜRKİYE'YE DÖNÜŞ YAPMA KARARINIZ DOĞRU BİR KARAR OLDUMU?**

Makinelerimi getirdim, İstanbul'a fabrikayı kurmuştum fakat mutlu olmadım. İstanbul'da işçi sirkülasyonu çok fazla olduğu için işçiyi eğitemiyorsunuz. Her ay işçi değişiyordu, bu şekilde verimli bir iş ortaya çıkması mümkün değildi. Fabrikayı taşımaya karar verdim. Kastamonu ya da

Karabük'ü düşündüm; kendi bölgemiz, kendi insanımız, işçimizi eğitiriz dedim. Bir de İngiltere'nin Leeds şehri örneği vardı. Leeds'de ağır sanayide erkekler çalışıyor, kadınlar da tekstil fabrikalarında istihdam ediyordu. Leeds şehrinin örneği Karabük'te uygulanabilir mi, diye düşündüm. Fabrikayı kurmadan Singer Bölge bayisini arayarak şehirde satın alınan ev tipi dikiş makinesi sayısını öğrendim. Ciddi anlamda satış sayısı fazlaydı Karabük'te. Çok iyi bir haberdi bu. Eğer evlerinde dikiş nakış yapıyorsa bu insanlar, demek ki bu iş gücü endüstriyel olarak fabrikaya da organize edilebilir dedim ve fabrikayı Safranbolu bölgesine kurmaya karar verdim. Karabük'te bulunan Demir Çelik Fabrikası'nda yaklaşık 6 bin kişi çalışıyordu. 6 bin kişinin eşleri, kızları, oğulları kısaca çoluğu çocuğu Karabük ve çevresinde ikamet ediyordu. Biz fabrikayı burada kurarsak bu işçileri eğitebiliriz diye düşündük. İşlerinde üniversite mezunu en kötü lise mezunu insanlar vardı. En önemlisi ise "iş terbiyesi" görmüş insanlar vardı. Babalarının sabah 8.30'da gidip akşam 17.30'da işten gelmesini biliyorlar, mesai mefhumunu öğrenmişler, iş terbiyesini bilirler, burada kalıcılar bu insanlar; işimizden de çalışanlarımızdan da verim alırız dedik. Safranbolu'da deneme üretimine başladık ve tahmin ettiğimiz gibi mutlu olduk. Çünkü işçi işine sahip çıktı. Kendi işi olduğunu gördüler ve gösterdiler. İşçiler mutlu oldukça bizde mutlu olduk. Deneme üretimindeki memnuniyeti-

mizden dolayı büyük bir fabrika kurmaya karar verdik. Fabrikayı zamanla büyüterek yüzlerce insanın çalıştığı bir iş yeri haline getirdik. Ben hiçbir şeyi gizli yapmadım. Aldığım üründe, sattığım üründe, demem o ki her konuda dürüst davrandım. En önemlisi işçime açık oldum, maaşını ayın beşinde yatıracağım dediysem ayın beşinde yatırdım. Sigortasını girdiği gün yaptım. Allah'a şükürler olsun işçinin hakkını yememek için elimden gelen her şeyi yaptım. Dürüst esnaflığımız sayesinde dünyanın en kaliteli markalarına ürün yaptık ve yapmaya devam ediyoruz. Bugün dünyanın kırk üç ülkesine ürün satıyoruz. Kendi markamızı oluşturduk. Kendi markamızı oluştururken de asla kaliteden ödün vermedik. Personelime

LIVERPOOL FC RAMSEY İLE BİRLİKTE YÜRÜYOR

Liverpool FC resmi giyim sponsoru Ramsey

RAMSEY

OFFICIAL FORMALWEAR
SPONSOR OF THE
LIVERPOOL FC FIRST TEAM

LIVERPOOL
FOOTBALL CLUB

BAŞARI HİKAYESİ

şunu söylerim: "Satıldığımız bir takım elbise için bazen bir işçinin bir aylık ücretini, müşteriden alıyoruz; o insanın parasını alınca yaptığımız iş teşekkür getirmeli, kalitesiyle teşekkür hak etmeli. Siz benim paramı aldınız, yaptığınız ürün benim paramın karşılığı hak ediyor, teşekkür ederim demeli." alıcı. Bu şekilde müşterimizi uğurlamazsak, o almış olduğumuz para bize haram olur. Haram yememek için çalışmamız lazım. Bizim helal lokma yememiz lazım ki çocuğumuzdan neslimizin kursağı-

ndan haram lokma geçirmeyelim; hem neslimiz iyi insanlardan oluşsun, hem ülkemiz iyi insanlar kazansın. Bu bizim ilk şartımızdır. Biz kumaşı seçerken de işçiliğini yaparken hep en iyisi olsun diye uğraşırız. En iyisini Allah yapar. Biz belki en iyisini yapamayız; ama en iyisi olma gayretinde olmalıyız. Kumaşımızın yüzde kaç yün yüzde kaç polyster içeriğini yazarız. Ürünlerimize iki sene garanti veriyor. İmalat ya da kumaş hatası olursa iki sene içinde, o ürünü değiştiriyoruz. Müşterimiz ile güven oluşturmak, müşterimize iyi hizmet etmek ve firmaya olan bağlılığını artırmak için çabalıyoruz.

SAFRANBOLU İLE GÖNÜL BAĞI OLUŞTURDUNUZMU?

Tabi ki yıllar içinde Safranbolu'yla gönül bağımız oldu. Onlarca yetim ya da öksüz çocuğumuzun barınımını

sağladığı, son derece modern, çocuklarımızı ev sıcaklığını aratmayacak şekilde düzenlediğimiz Sevgi Evleri'ni Bakanlığımıza teslim ettik. Rahmetli kayınbiraderim, eski Futbol Federasyon Başkanımız Hasan Doğan'ın adını verdiğimiz tesisi, Safranbolu'ya kazandırdık. Bağlar bölgesinde iki adet tarihi Safranbolu evini restore ettik. Üniversitemizin restorasyon bölümünde okuyan öğrencilerimize evlerimizin kapılarını açarak bu evleri laboratuvar olarak kullanmalarına olanak sağladık. Safranbolu gelenek-görenek ve düşüncelerini, ezgilerini ana kaynaklardan derlemiş, söz-saz sanatçısı olan ünlü folklor uzmanı; Sadi Yaver Ataman'ın "Eski Safranbolu Evleri" isimli kitabının yenilenen baskısını destekleyerek Safranbolu'muza yararlı işler yapmaya gayret gösterdik.

RAMSEY'İN İSİM HİKAYESİNİ ÖĞRENEBİLMİYİZ?

1971 Nisan ayında İngiltere'de bu işe ufak bir atölyede başladığım zaman, İngiltere millî takımını dünya şampiyonu yapan teknik direktör Alf Ramsey'di. Benim isim ile onun isminin İngilizce yazılışı aynıdır. Arkadaşlarım hep "Elbiselerine Ramsey yazsana." derken ben de "Daha marka olmadık." diye isim koymaya yanaşmamıştım. Zaman içerisinde firmamız büyüdükçe markalaşma gereksinimi duyduk. Alf Ramsey tanınan bir isimdi; hem oradan kopya çekmiş, hem de kendi ismimizi marka yapmış olduk.

ZAMANLA BÜNYENİZE KİP FİRMASINI DA KATTINIZ YETERİNCE

BÜYÜDÜĞÜNÜZÜ DÜŞÜNÜYOR MUSUNUZ?

Büyümek izafi mefhum, obezite olmak var bir de sağlıklı büyümek var. Eğer büyüme skalasını sağlıklı bir şekilde halledebilerseniz bir problem yok. Ama büyümek için büyümek yanlıştır. Bir mağaza açmak nereden baksanız bugün 500-600 bin dolar tutuyor. Mesele mağaza açmaktan ziyade, müşteri potansiyelini yakalamak. Öyle bir müşteri potansiyeliniz yoksa, adet olarak büyüyeyim demek yanlış; attınız taşı örküttünüz kurbağayı misali. Biz 2001'de Kip'i bünyemize kattık. İğs'nin bir kuruluşuydu Kip, daha önce

onlara Gürmen olarak ürün tedariki sağlıyorduk. 2001 krizinde sıkıntıya girdiler, biz onlara önce ortak olduk; sonra firmanın tamamını aldık. Kip Türkiye'de çok bilinen bir markaydı. Beymen ve Kip'ten başka bilinen marka yoktu. Bu yüzden hem markayı korumak için; hem de mantıklı bir hareket olduğunu düşündüğümüzden Kip'i de bünyemize kattık.

HAYVANCILIK SEKTÖRÜNE BAŞARILI BİR GİRİŞ YAPTINIZ, FAKRILI BİR İŞ DALINA GİRMENİZDEKİ SEBEP NEDİR?

Bu konuyu biz sosyal bir proje olarak düşündük. Kastamonu hayvancılıkta önemli bir bölgedir. Biz orayı açmadan ,burada yaşayan insanlara öncülük etmek de daha iyi hayvancılık yapılırsa daha iyi et- süt verimi alabilsek, diye düşündük. Avrupa Birliği'ne bölgesel olarak da girebiliyoruz. Biz orayı yapalım, örnek olsun; AB'ye girdiğimiz

zaman Kastamonu Avrupa'ya et ve et ürünleri, süt ve süt ürünleri satır dedim. Bölgesel bir mesele olarak baktık, çok da büyük girmedik ama muvaffak olduk. Herkese örnek bir çiftlik oldu. Bakanlık bizi hastalıktan arı bir çiftlik

olarak kabul etti. Hatta şu anda biz, yurt dışından damızlık hayvan getirip köylüye satabiliyoruz. En büyük neden örnek bir çiftlik yapmaktır. Süt nasıl üretilir, hayvancılık nasıl yapılır, sağlıklı ve hijyenik bir çiftlik nasıl kurulur, insan nasıl çalıştırılır onu göstermek istedik. Bir gün iş başvurusu yapmaya gelen bir vatandaşımız bana "Ben çoban mı olacağım şimdi? dedi. Ben de "Sen çoban olmayacaksın, çobanlık en büyük çoban benim, binlerce hayvana bakıyorum. Eğer çobanlık olarak düşünüyorsan bu işi yanlış düşünüyorsun; bunu bir iş olarak, bir hizmet olarak düşüneneceksin. Sen işe istersen takım elbisenle kravatınla gelersin, burada iş elbiseni giyersin, iş bitince tekrar geldiğin elbiseni giyer gidersin." dedim. Bu sözlerim onda etkili oldu. Ülkemizde Kastamonu ili, Sivas'tan sonra en fazla göç veren ildir, İstanbul ve civarında bir

milyona yakın Kastamonulu olduğu söyleniyor. Kastamonu'da kalan vatandaşımızın da bir işle meşgul olması lazım. O bölge hayvancılığa yatkın diye çiftliği oraya kurdum. Biz bu işe dediğim gibi hem sosyal proje olarak baktık; hem de ikinci bir dal olarak, gıda endüstrisinde bulunalım diye giriştik. Bizim ayrıca seracılık faaliyetlerimiz var Aydın'da, aynı zamanda büyük bir zeytin çiftliğimiz var. Zeytinyağı üretiliyor. Birkaç yıl sonra markalaşacağız. Enerji işine de giriştik, enerji üretiliyor. Manisa'nın sıcak suyundan elektrik üretiliyor. Zor bir konu ama Türkiye'mizin de ihtiyacı olduğu bir konu. Doğru yaptığımıza inandığımız iş dallarında emin adımlarla ilerliyoruz. Hedefimiz ülkemize, bölgemize, insanımıza yararlı olabilmek.

BİNLERCE İNSANA İŞ İSTİHDAMINDA BULUNUYORSUNUZ BU SİZİN ÜZERİNİZDE BASKI OLUŞTURUYOR MU?

Bir işveren işçinin maaşını zamanında vermeyi, sigortasını zamanında ödemeyi, yemeğini vermeyi, İslam'ın şartı gibi zaruri görmelidir. Biz hep öyle gördük. Bu sorumluluklarımızı yerine getirdik ve mutlu olduk. Ne için mutlu olduk; çünkü insanlarımız paralarını zamanında aldı, çocuklarını okuttu, ihtiyaçlarını giderdi ve mutlu oldu. Onlar mutlu oldukça biz daha çok mutlu olduk. Ben hep şöyle düşündüm: Aile reisi çocuklarının ihtiyaçlarını karşılamadığında, onlara istedikleri giysileri ve istedikleri yiyecekleri alamadıklarında, onlara iyi bir eğitim sağlayamadıklarında nasıl üzülür, onların hep iyi

BAŞARI HİKAYESİ

olmasını nasıl isterse; ben de işçilerimin hep iyi olmalarını isterim. İşçilerim ile aramdaki tek fark pozisyonumuz. Ben işi temin ediyorum onlar işi yapıyor.

OLMAZSAOLMAZINIZVARMİ?

Allah neye verdiyse ona razıyız. Olmazsa olmaz iddiamız "doğru olmak"tır. Ondan başka iddiamız yok. Hırsızlık bile yapsan yaptım kardeşim demelisin. Pazarlık yapışımızda da mal satışımızda da düsturumuz doğru olmak, doğru söylemektir. Müşteri kaçacaksa kaçsın; bu, insanın korkusu olmamalı. İşinde dosdoğru olacaksın, bugün yalan konuşan yarın kendini kandırır. Bizim tek amacımız doğru olmak, doğru söylemek, doğruyu yapmaktır.

PİŞMANLIĞINIZVARMİ?

İnsanlar hep şunu söyler kendine, bugünkü aklım dün de olsaydı...Bu insanın tecrübesi ve yaşadığı ortam ile alakalıdır çoğu kez. Zaman hiç geri gelmez, insanın en değerli şeyi zamandır ve biz onu çok kolay harcarız. Keşke onu yapmasaydım dediğimiz şeyler olabilir; fakat o keşkelere takılırsak rahatsız oluruz. Allah bunu

yazmış, bu benim kaderim, bunu kabul ediyorum diyeceksiniz. Kabul etmeye başladığınız zaman rahatsız, huzursuz olursunuz. Bu benim kaderim. Kadere ve şerrin Allah'tan geldiğine inanıyorum dediğiniz zaman gerisi çok kolay gelecektir.

BAŞARINIZI KISACA ÖZETLEYECEK OLURSAK BİZE NE SÖYLERSİNİZ?

Sabırlı olmak, sözünde durmak ve doğru olmak başarının en büyük üç sırrı. İşe başladınız ve karşınıza zorluk mu çıktı; vazgeçeyim, demeyeceksiniz. Sebat edeceksiniz, tekrar tekrar

deneyeceksiniz. Göreceksiniz ki başarılı olmamanın hiçbir nedeni yok.

